

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJA
Klaipėdos fakultetas

METODINIAI NURODYMAI
BAIGIAMŲJŲ DARBŲ RENGIMUI

Klaipėda, 2018-2021

Vilniaus dailės akademija

TURINYS

I. AKADEMINĖ KŪRYBINIŲ DARBŲ IR TEORINĖS DARBO DALIES ETIKA	3
I.1. Teisės ir pareigos	3
II. BENDROJI DALIS.....	4
II.1. Temos pasirinkimas	4
II.2. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimas	6
II.3. Vizualūs projektai ir etiketės (planšetės, naudojamos programose, kurioms reikia projektų schemų)	6
II.4. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinė komisija	6
II.5. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo eiga.....	7
II.6. Baigiamojo bakalauro darbo vadovo atsiliepimas	7
II.7. Baigiamųjų bakalauro darbų recenzavimas	7
II.8. Baigiamųjų bakalauro darbų vertinimas	8
II.9. Baigiamojo bakalauro darbo vertinimo kriterijai	8
II.10. Bakalauro baigiamojo darbo vertinimo sistema	9
III. BAIGIAMOJO DARBO ĮFORMINIMO REIKALAVIMAI	9
III.1. Baigiamojo darbo dizaino formalumai	9
III.2. Baigiamojo darbo teorinės dalies struktūra	10
III.3. Teksto iliustravimas ir bibliografinis darbų apipavidalinimas	13
III.3.1. Teksto iliustravimas	13
IV. AKADEMINĖ KŪRYBINIŲ IR RAŠTO DARBŲ ETIKA.....	17
PRIEDAI	18

I. AKADEMINĖ KŪRYBINIŲ DARBŲ IR TEORINĖS DARBO DALIES ETIKA

Vilniaus dailės akademijos studentai atlikdami mokslinius tyrimus, rašydami rašto darbus, rengdami kūrybinius projektus, privalo vadovautis Vilniaus dailės akademijos akademinės etikos kodeksu (patvirtintu VDA Senato). Vilniaus dailės akademijos studento mokslinė ir meninė veikla turi būti grindžiama sąžiningo tyrimo ir tiesos, taip pat meninės kokybės siekimo idealais. Tokią nuostatą pažeidžia: empirinio tyrimo duomenų padirbinėjimas arba manipuliavimas jais; taip pat sąmoningas gautų duomenų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei, nutylėjimas; sąmoningai klaidinantis informacijos apie empirinio tyrimo metodiką pateikimas; empirinio tyrimo duomenų, kompiuterinių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio, studijinių meno darbų vagystė arba sąmoningas sugadinimas; plagijavimas, t. y. svetimo teksto, idėjos arba išradimo pateikimas kaip savo; nepamatuotas bendraautorystės primetimas jaunesniems kolegoms ar pavaldiniams; mokslinei ir meninei veiklai talkinusių žmonių arba organizacijų įnašo neigimas arba nutylėjimas; nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ar meninio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

Pastebėjus akademinės etikos pažeidimus, remiamasi VDA akademinės etikos kodeksu.

I.1. Teisės ir pareigos

I.1.1. Studento teisės ir pareigos

Studentas turi teisę:

- laisvai pasirinkti darbo temą bei objektą, kuris leistų pademonstruoti studijų rezultatus, pasiektus studijų laikotarpiu;
- naudotis visais įmanomais informacijos ir kitais šaltiniais, kurių reikia darbui rengti;
- gauti darbo vadovo ir dėstytojų dalykinę paramą.
- Studento pareigos:
- atsakyti už darbo kokybę ir autentiškumą (tai patvirtina DARBO AUTENTIŠKUMO DEKLARACIJOJE – žr. Priedai);
- rengti darbą lietuvių kalba;
- darbo teorinę dalį rengti teksto redagavimo programomis, brėžinius bei kitą grafinę medžiagą - kitomis taikomosiomis programomis;
- darbo temą suderinti su darbo vadovu ir studijų programos koordinatoriumi (-e);
- laiku pateikti parengtas darbo dalis darbo rengimo grafike numatytais terminais;
- naudotis naujausiais informacijos šaltiniais, pažangiausiomis technologijomis;
- prieš 1 savaitę iki nustatytos darbo gynimo dienos pateikti fakulteto administracijai arba recenzentui įrištą teorinę/tiriamąją baigiamojo darbo dalį;
- baigiamųjų darbų vertinimo komisijai pateikti nustatytos apimties pabaigtą baigiamąjį darbą;
- pateikti kompaktinį diską su įrašytu darbu (teorinė dalis ir projektas (PDF)).

P.S Baigiamąjį darbą leidžiama rengti akademinų skolų neturinčiam studentui.

I.1.2. Fakulteto administracijos teisės ir pareigos (dėl baigiamųjų darbų)

Fakulteto administracijos teisės:

- atsiradus būtinybei keisti ir koreguoti baigiamojo darbo temą;
- atsiradus būtinybei keisti baigiamojo darbo vadovą.

Fakulteto administracijos pareigos:

- tvirtinti baigiamųjų darbų temas;
- skirti ir tvirtinti baigiamųjų darbų vadovus;
- diplomantams skirti recenzentus;
- siūlyti ir teikti tvirtinti baigiamųjų darbų gynimo komisijos sudėtį;

II. BENDROJI DALIS

II.1. Temos pasirinkimas

Baigiamajam darbui vadovauja asmuo, turintis aukštąjį atitinkamos srities išsilavinimą (magistro arba jam prilygstantį), ne mažesnį kaip trejų metų praktinio ar pedagoginio darbo stažą. Baigiamųjų darbų vadovus teikia programos komitetas, tvirtina Dekanas. Paskyrus baigiamojo darbo vadovą, studentas (pagal numatytą grafiką) kreipiasi į jį ir suderina pirmojo susitikimo laiką.

Darbo rengimo tikslas – atskleisti studento savarankišką gebėjimą susieti atskirus studijų dalykus, sisteminti įgytas teorines žinias, praktinius įgūdžius, formuoti tiriamojo darbo įgūdžius, pademonstruoti studijų metu įgytas kompetencijas, įrodyti, kad jie tinkamu lygiu pasiekė studijų programoje numatytus studijų rezultatus, todėl jiems gali būti suteiktas kvalifikacinis laipsnis.

Bakaluro baigiamasis kūrybinis darbas/projektas yra studento savarankiškai (darbo vadovui konsultuojant) sukurtas kūrinys ar projektas, kuriam sukurti panaudotos studijų laikotarpiu įsisavintos bendrauniversitetinės žinios bei profesiniai įgūdžiai, priklausomai nuo studento studijuotos studijų programos. Bakaluro baigiamojo kūrybinio darbo/projekto temą, atlikimo būdą studentas, konsultuodamasis su darbo vadovu, renkasi pats.

Studentas pats pristato, apibrėžia ir plėtoja savo iškeltą problemą ar suformuluotą darbo tikslą.

Studento pasirinkta darbo tema turi būti aktuali, įdomi, atitikti studijuojamos studijų programos kvalifikacinius reikalavimus, turėti teorinę ir praktinę reikšmę.

Darbe įvairiapusiškai analizuojama situacija, pateikiama vizualinė darbo koncepcija, jei reikia, atliekami tyrimai, apibendrinami analizės ir tyrimų rezultatai bei teikiamos išvados. Diplomantas turi sugebėti kelti problemas, jas nagrinėti savarankiškai ir metodiškai įvairiais profesiniais aspektais, pateikti atitinkamą problemų sprendimo projektą (fizinė apimtis nustatoma kartu su darbo vadovu).

Darbas turi būti vientisas ir logiškas – jame turi būti suderinti darbo tikslai ir uždaviniai, tyrimo rezultatai ir išvados.

Teoriniame darbe turi būti aiškiai suformuluota problema, kurią autorius imasi spręsti praktiniame darbe, nustatyti darbo rezultatai, išvados ir, jeigu reikia, rekomendacijos.

Darbas yra pristatomas darbų gynimo komisijai. Studentas turi atsakyti į komisijos narių užduotus klausimus bei taip įrodyti, kad darbas atliktas savarankiškai ir įgytos reikalingos kompetencijos.

Siekiant aukščiausio darbo įvertinimo, būtina pademonstruoti visus studijų programos studijų rezultatus, apibrėžiančius pasiektą studento kompetencijų lygį (žr. kiekvienos studijų programos studijų rezultatus).

Darbo vadovas nuolat konsultuoja studentą ir prižiūri, kad baigiamasis darbas būtų rengiamas nuosekliai, pagal iš anksto patvirtintą baigiamojo darbo rengimo grafiką, kuriame nurodomos baigiamojo darbo tarpinių peržiūrų datos bei galutinė baigiamojo darbo pateikimo data. Baigiamojo darbo rengimo etapai pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Baigiamojo darbo rengimo etapai

	Turinys	Data
Susitikimas su darbo vadovu	Aptariama: darbo tema (patvirtinama iki), rengimo grafikas, numatoma darbo apimtis, terminai atskiroms darbo dalims pateikti ir baigto darbo pristatymo data.	6- oji metų savaitė
Pirmoji darbo peržiūra	Pristatoma: sudarytas baigiamojo darbo planas, teorinės dalies įvadas bei informacinių ir kitų šaltinių apžvalga (problemų iškėlimas, analogų analizė, galimi sprendimo keliai ir būdai); Pateikiama: eskizai.	8-oji metų savaitė
Antroji (tarpinė) darbo peržiūra	Pristatoma: darbo metodų ir priemonių aprašymas bei jei reikia, atlikto tyrimo rezultatai. Pateikiama: sprendimų projektiniai pasiūlymai.	12-oji metų savaitė
Trečioji darbo peržiūra (prileidimas ginti baigiamąjį darbą)	Pateikiama: visas darbas (teorinė/tiriamoji dalis (100%), projektas (90%). Pareiškiamos paskutinės pastabos darbo koregavimui.	19-oji metų savaitė
Paskutinė darbo korektūra	Pagal galimybes, darbas koreguojamas, rengiamasi viešam darbo gynimui. Aptariamas dešimties minučių trukmės pranešimas, kuriame trumpai pristatoma baigiamojo darbo tema, tikslai, uždaviniai, kūrybiniai metodai, problemos, jų sprendimas, išvados. Pateikiama pabaigta ir įrišta teorinė darbo dalis.	21-oji metų savaitė
Baigiamojo darbo gynimas	Baigiamųjų darbų vertinimo komisijai pateikiamas nustatytos apimties baigiamasis darbas.	22-oji metų savaitė

Jeigu diplomantas nesilaiko nurodytų terminų, neatlieka darbo grafike numatytų darbų, vadovas privalo apie tai pranešti studijų programos koordinatoriui (-ei).

II.2. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimas

Viešai baigiamasis darbas ginamas patvirtintoje Baigiamųjų darbų gynimo komisijoje. Siekiant vertinimo objektyvumo, darbų gynimo komisijoms vadovauti ir dalyvauti jose kviečiami akademinės bendruomenės nariai, mokslininkai, pripažinti menininkai, socialiniai partneriai, praktikai iš verslo ir viešojo sektoriaus. Darbai yra vertinami pagal suformuluotus ir iš anksto paskelbtus kriterijus, kurie yra apibrėžti šiuose darbų rengimo metodiniuose nurodymuose. Baigiamųjų darbų gynimo komisija vertina pažymiu baigiamojo darbo pristatymą, rezultatus ir gynimą. Priimant sprendimą dėl galutinio ginamo baigiamojo darbo įvertinimo, atsižvelgiama į recenzento bei visų komisijos narių vertinimus.

Baigiamasis bakalauro darbas (1 egz.) gynimui pateikiamas katedrai ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki gynimo dienos. Po viešos gynimo procedūros aiškinamasis raštas saugomas katedroje 3 metus, kūrybiniai darbai – SPK numatyta tvarka. Geriausi darbai saugomi VDA muziejuje. Humanitarinių ir socialinių mokslų krypties baigiamieji darbai saugomi VDA bibliotekoje.

Baigiamasis kūrybinis bakalauro darbas gynimo dieną turi būti viešai eksponuojamas. Eksponavimo vietą fakultetui/katedrai studentas gali siūlyti (tuo atveju, jei studentas yra susitaręs dėl eksponavimo vietos) arba gali rinktis fakultetui/katedros siūlomą eksponavimo vietą. Baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo eksponavimo vieta turi būti patvirtinta fakultete/katedroje ir SPK likus ne mažiau kaip mėnesiui iki viešo gynimo dienos. Apie patvirtintas fakulteto/katedros bakalaurantų darbų eksponavimo vietas fakultetas/katedra informuoja dekanatą likus nemažiau kaip 25 darbo dienoms iki viešo gynimo datos.

II.3. Vizualūs projektai ir etiketės (planšetės, naudojamos programose, kurioms reikia projektų schemų)

Planšetėse naudojama tekstinė informacija turi būti parašyta taisyklinga valstybine lietuvių kalba. Planšetės viršuje arba apačioje turi būti nurodyta: autoriaus vardas, pavardė, darbo pavadinimas, sukūrimo metai, baigiamojo bakalauro darbo vadovas (pedagoginis ir (arba) mokslinis laipsnis, vardas, pavardė). Planšečių dizainas turi atitikti katedrų ir SPK patvirtintus reikalavimus.

Eksponuojamas ir viešai ginamas baigiamasis bakalauro darbas turi būti pristatomas su korektiškais etiketėmis. Etiketėje turi būti šie duomenys: autoriaus vardas, pavardė (jei eksponuojama tik vieno autoriaus paroda, etiketėje autoriaus nurodyti nereikia, jis nurodomas anotacijoje), darbo pavadinimas, sukūrimo metai, technika, matmenys, baigiamojo kūrybinio bakalauro darbo vadovas (pedagoginis ir (arba) mokslinis laipsnis, vardas, pavardė). Etiketėms rekomenduojami šriftai ir dydžiai: *Times New Roman*, *Arial*, 12, 14 pt. Rekomenduojamas popierius: baltas arba artimas baltam popieriui (etiketės pavyzdys pateikiamas Prieduose).

II.4. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinė komisija

Sudarant baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinę komisiją (KK) vadovaujamosi Baigiamųjų darbų gynimo komisijos sudarymo tvarka, kuri pateikta VDA studijų reglamente. KK pirmininko ir narių kandidatūras fakulteto dekanui teikia studijų programų komitetai, komisijos sudėtį tvirtina rektorius.

Aprobuotų baigiamųjų darbų gynimo tvarkaraštį sudaro KK sekretorius. KK posėdžiui sekretorius pateikia: rektoriaus įsakymą, įteisinantį leidimą ginti baigiamąjį darbą; baigiamuosius studentų darbus su priedais; vadovų ir recenzentų atsiliepiamus; baigiamojo darbo vertinimo kriterijus.

KK posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 komisijos narių. Posėdžiui vadovauja KK pirmininkas (jei jo nėra–vienas iš komisijos narių), protokolą rašo KK sekretorius.

Baigiamųjų darbų gynimo data, laikas, vieta, gynimo tvarkaraštį sudaro fakulteto dekanatas. Baigiamųjų darbų gynimo datos skelbiamos fakulteto akademinio darbografiuke. Gynimo komisijos sudėtis, vieta ir tvarkaraštis skelbiami ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki pirmojo baigiamųjų darbų gynimo komisijos posėdžio.

II.5. Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo eiga

Viešas baigiamųjų bakalauro darbų gynimas pradedamas baigiamųjų bakalauro darbų gynimo KK narių pristatymu (pristato komisijos pirmininkas arba komisijos sekretorius), supažindinama su baigiamųjų darbų gynimo tvarka ir paskelbiama baigiamųjų darbų gynimo pradžia.

Baigiamieji bakalauro darbai ginami pagal išanksto sudarytą tvarkaraštį. Komisijos sekretorius pasako studento vardą, pavardę, darbo pavadinimą. Studentas pristato savo baigiamojo darbo esmę–objektą, problematiką, darbo tikslą ir išskirtus uždavinius, pateikia gautus rezultatus, supažindina su išvadomis; jei dėl darbo pobūdžio reikia, pateikia rekomendacijas. Darbui pristatyti bakalauro darbu skiriama 10–20 minučių (jei SPK nenumato kitaip); jei studentas viršija darbo esmei pateikti skirtą laiką, komisijos pirmininkas po įspėjamosios pastabos turi teisę studento pasisakymą nutraukti). Jei studentas darbą pristato pateikdamas skaidres, jos turi būti geros kokybės (tik esminis tekstas, įskaitomo šrifto). Patartina pristatymo skaidrėse vengti smulkaus šrifto lentelių, diagramų.

Studentui pristačius baigiamąjį darbą, komisijos sekretorius pristato darbo vadovą, pasako jo vardą, pavardę, mokslinį ir (arba) pedagoginį laipsnį. Darbo vadovas pateikia atsiliepimą. Komisijos sekretorius pristato recenzentą, pasako jo vardą, pavardę, mokslinį ir (arba) pedagoginį laipsnį, recenzentas perskaito recenziją. Jei gynime recenzentas nedalyvauja, recenziją perskaito komisijos sekretorius. Perskaičius recenziją, studentas atsako į recenzento pastabas, klausimus. Komisijos nariai užduoda klausimus, pasako pastabas, į kurias studentas atsako. Studentui klausimus ir (arba) pastabas gali pateikti ir kiti gynime dalyvaujantys nariai. Vieno bakalauro gynimo procedūra turi įvykti per 20–30 minučių (jei SPK nenumato kitaip).

Užsienio studentai, studijuojantys anglų kalba registruotose VDA studijų programose, baigiamuosius darbus gina anglų kalba. Gynimo metu yra užtikrinamas vertimas iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbas.

II.6. Baigiamojo bakalauro darbo vadovo atsiliepimas

Darbo vadovas baigiamųjų darbų gynimo KK teikia baigiamojo darbo vadovo atsiliepimą apie studento dalykinius ir bendruosius gebėjimus, jų kaitą darbo rengimo metu, pakomentuoja studento išsikeltus uždavinius, aptaria darbo rengimo procesą, pasiektus rezultatus. Darbo vadovo atsiliepimas turi būti objektyvus ir etiškas.

II.7. Baigiamųjų bakalauro darbų recenzavimas

Baigiamojo bakalauro darbo recenzentu gali būti ne žemesnį kaip magistro kvalifikacinį laipsnį įgijęs asmuo arba asmuo, turintis pripažinto menininko statusą arba mokslo laipsnį (jei SPK nenumato kitaip). Baigiamojo bakalauro darbo recenzentą skiria fakultetas/katedra kartu su SPK. Katedros atstovas kontaktuoja tiesiogiai su recenzentu ir informuoja jį, kur gali susipažinti su recenzuojamu darbu ir kada numatytas recenzuojamo darbo viešas gynimas. Taip pat fakulteto/katedros atstovas recenzentui perduoda recenzuojamo asmens el. pašto adresą, kuriuo turi būti siunčiama recenzija.

Recenzentas, remdamasis baigiamojo bakalauro darbo vertinimo kriterijais, suformuluotais studijų programos dalyko, baigiamojo darbo apraše, argumentuoja darbo atitikimą kiekvienam vertinimo kriterijui, darbą analizuoja, teikia išvadas, vertina (teigiamai arba neigiamai). Recenzentas, pastebėjęs akademinės etikos pažeidimus, raštu informuoja baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinę komisiją.

II.8. Baigiamųjų bakalauro darbų vertinimas

Bakalauro baigiamąjį darbą vertina gynimo kvalifikacinė komisija uždaro posėdžio metu. Protokoluoja komisijos sekretorius. Jei komisijos narys yra svarstomo baigiamojo darbo vadovas, jis iš svarstymo nepasišalina, tik nedalyvauja darbo aptarime ir vertinime.

Komisijos nariai išsako savo pastabas apie kiekvieno studento baigiamąjį darbą, jo pristatymą. Galutiniam įvertinimui turi pritarti visa komisija. Komisija pritaria balsuodama. Jei komisijos narių nuomonės dėl vertinimo išsiskiria, baigiamojo darbo įvertinimą nulemia komisijos pirmininko siūlomas įvertinimas. Baigiamojo bakalauro darbo įvertinimas studentui įteikiamas asmeniškai, užklijuotame voke. Kai paskelbiami rezultatai, komisijos sprendimas yra galutinis ir apeliacine tvarka neskundžiamas (apeluoti galima tik baigiamojo bakalauro darbo gynimo procedūro spažeidimus).

Baigiamųjų bakalauro darbų gynimo kvalifikacinės komisijos posėdžio protokolai, pasirašyti komisijos pirmininko, sekretoriaus ir visų komisijos narių, saugomi fakulteto Studijų tarnyboje. Pasirašytus protokolus, prie kurių pridedami darbo vadovo ir recenzento atsiliepimai, komisijos sekretorius pateikia fakulteto Studijų tarnybai ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo paskutinės gynimų dienos.

II.9. Baigiamojo bakalauro darbo vertinimo kriterijai

Baigiamajame darbe turi atsiskleisti:

- studento įgytos bendrosios ir dalykinės kompetencijos,
- studento kūrybingumas, individuali raiška,
- kritinis mąstymas, gebėjimas reflektuoti profesinę sritį.

Studentas turi gebėti:

- konceptualiai mąstyti, kūrybiniuose projektuose kelti ir plėtoti individui ar visuomenei reikšmingas idėjas;
- formuluoti problemas, susijusias su studijų kryptimi;
- savarankiškai atlikti meninį (empirinį) tyrimą, taikyti tinkamus tyrimo metodus;
- aiškiai, pagrįstai formuluoti tyrimų išvadas ir jas kontekstualizuoti;
- interpretuoti teorinius ir metodinius šaltinius, siekti technologinės kokybės.
- *Vertinama:*
- baigiamojo kūrybinio projekto originalumas, pagrįstumas ir atlikimo kokybė;
- viso bakalauro darbo parengimo kokybė ir jo atitikimas reikalavimams;
- darbo proceso nuoseklumas, sistemingumas;
- teorinės ir tiriamosios dalies parengimo kokybė ir jo atitikimas reikalavimams; šių dalių dėmė, rezultatų originalumas ir pritaikomumas.

SPK gali nusistatyti kitus ar papildomus vertinimo kriterijus.

Galutinis vertinimas: 70% – baigiamasis darbas (aiškinamasis raštas ir kūrybinė (arba teorinė ir tiriamoji) dalis (su priedais)) + 30% – baigiamojo darbo pristatymas. Humanitarinių ir socialinių

mokslių krypties baigiamojo darbo vertinimas: 80% – baigiamasis darbas, 20% – baigiamojo darbo pristatymas. Taip pat atsižvelgiama į darbo vadovo ir recenzento atsiliepimus.

II.10. Bakalauro baigiamojo darbo vertinimo sistema

Žinioms, mokėjimams ir gebėjimams vertinti yra taikoma dešimtbalė kriterinė proporcinė vertinimo sistema (žr.2 lentelė).

2 lentelė. Vertinimo sistema

Įvertinimas	Pasiektų rezultatų apibūdinimas
10 (puikiai)	Įvykdytas metodiniame apraše pateiktas reikalavimų maksimumas. Puikios, išskirtinės, visapusiškos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Kūrybiškai, originaliai ir nepriklausomai mąsto, gerai supranta, ką daro ir kodėl. Pristatymo metu pademonstruoti puikūs gebėjimai sudominti auditoriją, atsakyta į komisijos klausimus, taisyklingai kalbėta.
9 (labai gerai)	Įvykdyti metodiniame apraše pateikti reikalavimai. Tvirtos, geros, visapusiškos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Kūrybiškai, originaliai ir nepriklausomai mąsto, gerai supranta, ką daro ir kodėl. Pristatymo metu pademonstruoti puikūs gebėjimai sudominti auditoriją, atsakyta į komisijos klausimus, taisyklingai kalbėta.
8 (gerai)	Įvykdyti metodiniame apraše pateikti reikalavimai. Geresnės nei vidutinės teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Pristatymo metu pademonstruoti geri gebėjimai sudominti auditoriją, atsakyta į komisijos klausimus, taisyklingai kalbėta.
7 (pakankamai)	Įvykdyta didesnė pusė metodiniame apraše pateiktų reikalavimų. Pakankamos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Pristatymo metu pademonstruoti pakankamai geri gebėjimai sudominti auditoriją, atsakyta į ne visus komisijos klausimus, taisyklingai kalbėta.
6 (patenkinamai)	Įvykdyta pusė metodiniame apraše pateiktų reikalavimų. Patenkinamos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai. Pristatymo metu pademonstruoti vidutiniški gebėjimai sudominti auditoriją, atsakyta į ne visus komisijos klausimus, kalbėta ne sklandžiai.
5 (silpnai)	Įvykdyta mažesnė pusė metodiniame apraše pateiktų reikalavimų. Silpnos teorinės ir (arba) praktinės žinios ir gebėjimai.
4 (nepatenkinamai)	Metodiniame apraše pateikti reikalavimai neįvykdyti.
3 (nepatenkinamai)	Metodiniame apraše pateikti reikalavimai neįvykdyti.
2 (nepatenkinamai)	Metodiniame apraše pateikti reikalavimai neįvykdyti.
1 (nepatenkinamai)	Metodiniame apraše pateikti reikalavimai neįvykdyti.

III. BAIGIAMOJO DARBO ĮFORMINIMO REIKALAVIMAI

III.1. Baigiamojo darbo dizaino formalumai

Baigiamojo darbo teorinė dalis turi būti įrišta tokia tvarka:

- Titulinis lapas.
- Santraukos lietuvių ir užsienio kalba (atskiruose lapuose.)
- Studento patvirtinimas apie darbo autentiškumą ir autorystę.
- Turinys.
- Įvadas.

- Literatūros/analogų analizė.
- Projekto rengimo metodologija.
- Projekto aprašymas, rezultatai ir jų aptarimas.
- Išvados .
- Rekomendacijos (jeigu studentas jų turi).
- Literatūros sąrašas.
- Priedai.

Bakalauranto baigiamojo darbo apimtis – 20 - 40 puslapių. Priedai pateikiami atskirai.

Puslapių numeracija. Puslapių numeriai rašomi arabiškais skaitmenimis puslapių viršuje per vidurį be jokių taškų ir brūkšnelių. Numeruoti pradama nuo turinio (viršutinėje paraštėje ties viduriu rašomas skaičius 2).

Darbas skirstomas skyriais, poskyriais, skyreliais, kurie numeruojami arabiškais skaitmenimis, pvz., 1.; 1.1.; 1.1.5.; 1.1.5.10. ir t. t. Pirmasis skaitmuo rodo skyriaus, antrasis – poskyrio, trečiasis – skyrelio numerį ir t. t.

Kiekvienas skyrius pradamas rašyti naujame lape.

Titulinis lapas. Titulinis lapas yra darbo vizitinė kortelė, todėl jis turi būti parengtas itin kruopščiai. Titulinio lape būtina nurodyti institucijos pilną pavadinimą, studijų programos, darbo pavadinimą, darbo autorių bei vadovą, darbo atlikimo vietą ir metus. Titulinis lapas laikomas pirmuoju baigiamojo darbo lapu, tačiau jis nenumeruojamas (nerašomas skaičius 1).

Turinys. Turinys sudaromas jau pabaigus darbą. Nuo turinio pradami žymėti puslapių numeriai. Numeruojama arabiškais skaitmenimis be taškų ar brūkšnelių. Darbo turinyje iš eilės surašomi visi jo skyrių, poskyrių pavadinimai, nurodomi puslapių numeriai. Turinio skyriai numeruojami arabiškais skaitmenimis ir rašomi paryškintomis raidėmis. Poskyrį sudaro skyriaus ir poskyrio eilės numeriai. Poskyriai rašomi paryškintomis raidėmis.

Nenumeruojami: titulinis lapas, santraukos lietuvių ir užsienio kalba (atskiruose lapuose); studento patvirtinimas apie darbo autentiškumą ir autorystę bei priedai, tačiau jie *skaičiuojami ir numeracija pradama nuo turinio.*

Santraukos lietuvių ir užsienio kalba. Baigiamojo darbo santrauka – tai labai trumpa, bet išsami, lietuvių ir pasirinkta užsienio kalba pateikta darbo santrauka. Santrauka turi atspindėti darbo esmę ir rezultatus. Darbo detalės neaprašomos. Santraukos apimtis – ne mažiau kaip 200 žodžių. Santraukoje turi atsispindėti:

- baigiamojo darbo tema, jos aktualumas;
- tyrimo/darbo tikslas, uždaviniai, tyrimo/darbo objektas;
- jei reikia tyrimo metodika (tiriamieji, jų imtis, tyrimo metodai);
- pagrindiniai praktinės (projektinės) dalies rezultatai (trumpai);
- svarbiausios baigiamojo darbo išvados.

Studento patvirtinimas apie darbo autentiškumą ir autorystę. Studentas užpildo formą (ji pateikta Prieduose) apie darbo autentiškumą ir autorystę bei patvirtina savo parašu.

III.2. Baigiamojo darbo teorinės dalies struktūra

III.2.1. Turinys.

Jame pateikiama darbo dalių struktūros numeracija.

III.2.2. Įvadas

Įvadą sudaro šios struktūrinės dalys:

- Temos aktualumas.
- Darbo problema.
- Darbo objektas.
- Darbo tikslas.
- Darbo uždaviniai.
- Darbo metodai.
- Darbo struktūra.

Temos aktualumas. Studentas, remdamasis kitų autorių, tyrėjų nuomone ar praktine patirtimi, turi nurodyti, kuo aktuali darbo tema. Studentui reikia atsakyti, kodėl šią problemą būtina tyrinėti/analizuoti/pateikti sprendimus, kokie veiksniai lemia temos aktualumą.

Galimi veiksniai:

- visuomenės poreikiai, kuriais nusakomos tiriamųjų paieškų kryptys, uždaviniai, perspektyvos, bet ne konkreti problema;
- praktinio svarbumo poreikis, kuris funkcionuoja praktiškai neišspręstomis problemomis (pavyzdžiui: kultūrai, menui ir t. t.);
- visai netyrinėta tema/neatlikti darbai;
- laiko veiksnys. Šiuo metu svarbi tema, vėliau galinti prarasti savo aktualumą, pvz. istoriniai įvykiai, ekonominės problemos ir pan.

Šioje dalyje grindžiamas temos aktualumas. Pateikiami įvairių autorių: architektų, dizainerių, (mokslininkų) tyrimų/darbo rezultatai, pabrėžiamas tyrimo/darbo problemos nagrinėjimo būtinumas.

Darbo problema. Problema – tai teorinis arba praktinis klausimas, kurį būtina išanalizuoti ir rasti sprendimą. Problemos formuluotė neturėtų būti pernelyg sudėtinga, globali. Iškelta problema rodo, ką ketinama tyrinėti, kas dar nėra ištirta, suprojektuota. Studentas, formuluodamas tyrimo/darbo problemą, turi įvertinti jos reikšmingumą, realumą. Taip pat svarbu išsiaiškinti, kiek tyrimo/darbo problema yra reikšminga pasirinktai sričiai. *Baigiamajame darbe patariama išsikelti 2-3 probleminius klausimus.*

Darbo objektas. Darbo objektas gali būti reiškiny, procesas, organizacija, konkrečios profesijos atstovas, asmuo, žmogus ir pan.

Darbo objektas gali būti konkretaus veiklos proceso dalyvių sąveika, pats veiklos procesas, jo dinamika, elementai/ypatumai, jų tarpusavio sąveika, ryšys ar raiška įvairiose situacijose bei aplinkose. Tyrimo/darbo objektas taip pat gali būti institucijos veikla. Formuluojant darbo objektą reikia atsižvelgti į darbo temą ir iškeltą tyrimo tikslą.

Darbo tikslas. Darbo tikslas – tai darbo kryptingumo nurodymas. Tikslas neturi nutolti nuo tyrimo/darbo problemos. *Paprastai tyrimo/darbo tikslas sutampa su temos pavadinimu bei atspindi tyrimo/darbo objektą.*

Darbo tikslas formuluojamas pradedant atidžiai parinktu veiksmažodžiu. Tikslas pradedamas formuluoti intenciją išreiškiančių ir įpareigojančių veiksmažodžių bendratimis. Pvz.: *išanalizuoti, pagrįsti, nustatyti, sudaryti, parengti, suprojektuoti, įvertinti, apibrėžti, patikrinti ir t.t.* **Nusakant tikslą veiksmažodis *ištirti* nevartojamas. Taip pat nereiktų vartoti naujų raktinių sąvokų, kurių nebuvo nurodyta darbo temoje.**

Darbo uždaviniai. Darbo tikslui pasiekti yra keliami uždaviniai. Darbo uždaviniai turi būti gerai apgalvoti bei privalo atskleisti nagrinėjamo reiškinių esmę (struktūrą, ryšius, įtaką, reikšmę ir t. t.). Uždavinių neturėtų būti daug, pakanka 3-4 uždavinių.

Uždaviniai negali būti formuluojami kaip darbo atlikimo žingsniai, etapai, pvz., išanalizuoti literatūrą, pateikti išvadas ir t. t.

Uždavinys neturi būti susmulkintas iki techninės užduoties: *pamatuoti, apklausti, sudaryti duomenų matricą, suvesti duomenis ir t.t.* Uždavinys turi būti unikalus konkrečiam tyrimui/darbui, o ne bendras bet kokiam tokio tipo tyrimui.

Formuluojant darbo uždavinius, vartojama veiksmažodžių bendratis (*apibūdinti, suprojektuoti, nustatyti, palyginti, įrodyti, identifikuoti, apibrėžti* ir t. t.).

Darbo metodai. Trumpai aprašoma, kokie metodai buvo panaudoti rengiant darbą (tiek teorinę, tiek praktinę darbo dalį).

Literatūros analizės, tyrimo metodai – sintezės, palyginimo, apibendrinimo metodai. Darant išvadas ir teikiant rekomendacijas naudotini palyginimo, apibendrinimo metodai. Tiriamajai darbo daliai (apklausai) atlikti naudojami kokybiniai ir/arba kiekybiniai tyrimo metodai.

Darbo struktūra. Šioje įvado dalyje pristatomos baigiamojo darbo struktūros dalys (po 2-3 sakinius).

III.2.3. Tyrimo/darbo metodologija

Tyrimo/darbo metodologija. Šioje dalyje aprašomas tyrimo/darbo metodologija, tyrimo/darbo eiga. Paaiškinama, kaip buvo atliekamas darbas/tyrimas arba renkami duomenys ir kaip atlikta jų analizė bei aprašomi pasirinkto tyrimo/darbo etapai. Tai yra labai svarbu vertinant ir įrodant savo tyrimo/darbo rezultatų patikimumą (validumą).

Rengdamas darbą studentas gali atlikti ir taikomąjį (empirinį) tyrimą. Renkami duomenys apie įvairias problemas, situacijas, reiškinius, faktus.

Tyrimui atlikti taikomas kiekybinis arba kokybinis tyrimo metodas.

Kiekybiniu tyrimu galima vadinti tokį empirinį tyrimą, kai galutiniai tyrimo rezultatai išreiškiami skaičiais (kiekybine išraiška). Juo siekiama statistiškai apibūdinti objekto esminius požymius, jo funkcionavimo veiksnus.

Kokybinis tyrimas – juo siekiama aprašyti situaciją, reiškinį, problemą ar įvykį. Kokybiniu tyrimu iškeliami esminiai nagrinėjamo objekto bruožai, savybės, struktūra, t. y. pateikiama išsami informacija apie objektą.

Tyrimo/darbo rezultatai ir jų aptarimas. Aptariant tyrimo/darbo rezultatus būtina:

- nurodyti, ar gauti rezultatai yra tokie, kokių buvo tikėtasi;
- paaiškinti rezultatus, remiantis atitinkamomis teorijomis, modeliais ir pan.;
- palyginti rezultatus su informacijos šaltinių apžvalgoje nurodytuose darbuose gautais rezultatais;
- apibendrinti rezultatus.

Išvados. Teorinė darbo dalis baigiama išvadomis, kurios rodo studento atlikto tyrimo/darbo kokybę. Išvados turi išplaukti iš darbo ir nesidubliuoti. Išvadose nenagrinėjami jokie klausimai, necituojuama, nepolemizuojama. Čia pateikiami tik tyrimo/darbo rezultatai. Išvados turi koreliuoti su išsikeltais tyrimo uždaviniais.

III.3. Teksto iliustravimas ir bibliografinis darbų apipavidalinimas

III.3.1. Teksto iliustravimas

Baigiamajame bakalauro darbe gali būti naudojamo iliustracijos ir (arba) paveikslai. Iliustracijomis laikomi visi fotografiniai vaizdai: nuotraukos, skenuoti vaizdai. Paveikslais laikoma grafinė medžiaga – lentelės, diagramos, schemos ir pan.

Iliustracijas galima įterpti į tekstą, pateikti teksto pabaigoje arba dalį jų įterpti į tekstą (pagal poreikį), kitą dalį pateikti teksto pabaigoje. Bet kuriuo iliustracijų pateikimo atveju, jos turi būti numeruojamos arabiškais skaitmenimis, pridedama santrumpa ir, dedamas taškas ir rašoma sutrumpinta metrika: pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, metai (po sutrumpintos iliustracijų metrikos taškas nededamas). Iliustracijų numeracija turi būti tęstinė, sutampanti su iliustracijų sąrašo numeracija.

Teksto pabaigoje turi būti pateikiamas iliustracijų sąrašas su pilna metrika: pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, sukūrimo metai, šaltinis, fotografijos autoriaus vardas, pavardė, fotografavimo metai. Iliustracijų sąrašas su pilna metrika ir sutampančia numeracija pateikiamas atskirame lape iš kartopo iliustracijų dalies.

Paveikslai įterpiami į tekstą, tačiau nerekomenduojama terpti tų paveikslų, kurie užima daugiau nei vieną puslapį. Tokie paveikslai turi būti pateikiami prieduose. Paveiksluose naudojami šriftai ir jų dydis gali skirtis nuo bendro rašto darbo šrifto. Tekste pateikiami paveikslai numeruojami arabiškais skaitmenimis, pridedama santrumpa pav. ir paveikslų pavadinimas, pvz.: 1 pav. Galerijoje „MenoParkas“ surengtų lietuvių ir užsienio menininkų parodų pasiskirstymas 2010–2015 m. Jei paveikslai pateikiami prieduose, greta jų taip pat nurodomas numeris, pridedama santrumpa pav., pavadinimas. Tekste ir prieduose pateikiamų paveikslų numeracija turi būti atskira. Iliustracijų ir paveikslų numeracija taip pat turi būti atskira.

Visa iliustracinė medžiaga turi būti tiesiogiai susijusi su tekstu, tekste aptariama, analizuojama.

III.3.2. Korektiškas citavimas, tekstinės išnašos

Baigiamajame bakalauro darbe naudojant kito žmogaus mintis ir idėjas, turi būti nurodomas jų autorius. Citavimas – tai pažodinis kito autoriaus kūrinio ar kūrinio dalies panaudojimas nurodant autoriaus vardą. Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymas reglamentuoja, kad cituojamas gali būti tik viešai išleistas, ar kitaip paskelbtas kūrinys. Viešas kūrinio paskelbimas pagrindžia visuomenės teisę susipažinti su kūriniumi. Baigiamajame bakalauro darbe nustatyta tvarka galima cituoti kūrinius, kurie nėra išleisti arba yra ribotos prieigos (saugomine viešuose fonduose, išleisti tik tarnybiniam naudojimui).

Pasaulyje humanitarinių mokslų darbuose plačiai taikomas CMS (*Chicago Manual of Style*) citavimo būdas. VDA studentų baigiamiesiems darbams tinkamo citavimo rekomendacijas išsamiau žr.: http://leidykla.vda.lt/Files/file/Acta_rengimo_principai.pdf. Tai yra adaptuotas CMS būdas, kurio laikytis straipsnių autoriams rekomenduoja periodinio mokslo leidinio *Acta Academiae Artium Vilnensis* rengėjai.

Svarbu visame darbe išlaikyti vienodą citavimo būdą. Pateikiamos citatos rašomos kabutėse. Jei po citatos reikia skyrybos ženklų (taško, kablelio ir t.t.), jis rašomas už kabučių.

Pagrindiniame darbo tekste naudojamos tekstinės išnašos – bibliografinės nuorodos. Jų paskirtis – nurodyti citatos šaltinius: cituojamo autoriaus vardą ir cituojamą kūrinį. Tekstinė išnaša, t.y. bibliografinė nuoroda pateikiama rašto darbe puslapio apačioje.

Citata darbe rašoma kabutėse, o pateikiama ne nuo sakinio pradžios, pradedama rašyti mažąja raide. Jei nepateikiama citatos pabaiga, laužtiniuose skliaustuose rašomas daugtaškis.

Knygų, žurnalų ir kitų leidinių pavadinimai bibliografinėse nuorodose ir sąraše yra rašomi kursyvu. Nurodant straipsnio šaltinį, rašomas žodelis *in*.

Ibid. (lot. *ibidem* – „ten pat“) – vartojama tame pačiame puslapyje cituojant tą patį autorių.

1. Audronė Žukauskaitė, Anapus signifikanto principo, p. 90.
2. Ibid., p. 86.

Op.cit. (lot. *operecitato* – „prieštai cituotame veikale“) – vartojamas, kai tame pačiame puslapyje cituojamas (bet ne iš eilės) prieš tai nurodyto autoriaus darbas. Prieš šią santrumpą papildomai nurodomas autoriaus vardas ir pavardė, jeigu autoriaus nėra, pateikiamas sutrumpintas pavadinimas:

3. Vytautas Levandauskas, *Lietuvos mūro istorija*, Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012, p. 103.
4. Pranciškus Juškevičius, Vidualdas Valeika, *Lietuvos miestų sistemų raida*, Vilnius: Baltijos kopa, 2007, p. 25.
5. Vytautas Levandauskas, *op. cit.*, p. 112.

III.3.3. Bibliografinių nuorodų sudarymas

Leidinyje visada aprašomas remiantis antraštiniu puslapiu. Abėcėlės tvarka sąrašas pateikiamas darbo pabaigoje. Literatūros sąraše, skirtingai nei išnašose, pirmiausia rašoma autoriaus pavardė, paskui vardas. Jei yra daugiau nei trys autoriai, nurodomas tik pirmasis ir lotyniška santrumpa *et al.*

Citatos pateikimo tvarka	Pavyzdys
<i>Iš spausdintinių leidinių</i>	
<i>Vieno autoriaus knyga</i>	<p><i>Išnašose:</i> Vytautas Levandauskas, Lietuvos mūro istorija, Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012, p. 103.</p> <p><i>Sąraše:</i> Levandauskas Vytautas, Lietuvos mūro istorija, Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla, 2012.</p>
<i>Dviejų autorių knyga</i>	<p><i>Išnašose:</i> Pranciškus Juškevičius, Vidualdas Valeika, Lietuvos miestų sistemų Raida, Vilnius: Baltijos kopa, 2007, p. 25.</p> <p><i>Sąraše:</i> Juškevičius Pranciškus, Valeika Vidualdas, Lietuvos miestų sistemų Raida, Vilnius: Vilnius: Baltijos kopija, 2007.</p>
<i>Keturių ir daugiau autorių knyga</i>	<p><i>Išnašose:</i> Marija Drėmaitė [et al.], <i>Vilnius 1900–2005: Naujosios architektūros gidas= Vilnius, 1900–2005: A Guide to Modern Architecture</i>, Vilnius: Architektūros fondas, 2005.</p> <p><i>Sąraše:</i> Drėmaitė Marija [etal.], <i>Vilnius 1900–2005: Naujosios architektūros gidas= Vilnius, 1900–2005: A Guide to Modern Architecture</i>, Vilnius: Architektūros fondas, 2005.</p>

<p><i>Kolektyvinis autorius (pvz., studijų programai, įstatams, nuostatams, statutui ir kt. aprašyti)</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> Vilniaus dailės akademija, Klaipėdos vizualiojo dizaino katedra, <i>Vizualusis dizainas. Bakalauro studijų programa</i>, sudarytojas Vytautas Kasputis, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2008. <i>Sąraše:</i> Vilniaus dailės akademija, Klaipėdos vizualiojo dizaino katedra, <i>Vizualusis dizainas. Bakalauro studijų programa</i>, sudarytojas Vytautas Kasputis, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2008.</p>
<p><i>Straipsnis iš knygos</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> Algimantas Miškinis, „Platelių bažnyčios kompleksas miestelio architektūroje“, in: <i>Plungės dekanato sakralinė architektūra ir dailė</i>, sudarytojas Adomas Butrimas, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2005, p. 7–8. <i>Sąraše:</i> Miškinis Algimantas. „Platelių bažnyčios kompleksas miestelio architektūroje“, in: <i>Plungės dekanato sakralinė architektūra ir dailė</i>, sudarytojas Adomas Butrimas, Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, 2005.</p>
<p><i>Straipsnis iš periodinio ar tęstinio leidinio</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> Agnė Kulbytė, „Kraštovaizdžio idėja šiuolaikinėje tapyboje: vaizdavimo metodų klausimas“, in: <i>Acta Academiae Artium Vilnensis, Kūrinys kontekste, t. 53: 2009</i>, p.104. <i>Sąraše:</i> Kulbytė Agnė, „Kraštovaizdžio idėja šiuolaikinėje tapyboje: vaizdavimo metodų klausimas“, in: <i>Acta Academiae Artium Vilnensis, Kūrinys kontekste, t. 53:2009</i>, p.95–108.</p>
<p><i>Iš elektroninių dokumentų</i></p>	
<p><i>Iš el. knygos</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> Lina VIDAUSKYTĖ, <i>Medijų filosofijos pagrindai: Mokomoji knyga</i>, Kaunas: Technologija, 2013, p.23. https://www.ebooks.ktu.lt/eb/1041/mediju-filosofijos-pagrindai/ [žiūrėta 2015-09-30]. <i>Sąraše:</i> Vidauskytė Lina. <i>Medijų filosofijos pagrindai: Mokomoji knyga</i>, Kaunas: Technologija, 2013, p. 23. https://www.ebooks.ktu.lt/eb/1041/mediju-filosofijos-pagrindai/ [žiūrėta 2015-09-30].</p>
<p><i>Straipsnis iš prenumeruojamos duomenų bazės</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> Elizabeth Grierson, “Art and Creativity in the Global Economies of Education”. <i>Educational Philosophy and Theory: Incorporating Access</i>. Volume 43, Issue 4 (2011): 336-350. Taylor & Francis online (DOI:10.1111/j.1469-5812.2009.00550.x). <i>Sąraše:</i> Grierson Elizabeth, “Art and Creativity in the Global Economies of Education”. <i>Educational Philosophy and Theory: Incorporating Access</i>. Volume 43, Issue 4 (2011): 336-350. Taylor & Francis online (DOI:10.1111/j.1469-5812.2009.00550.x)</p>

<p><i>Straipsnis iš laisvai prieinamo el. periodinio leidinio</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> 1. Rūta Ruolytė-Verschoore, Jonas Ruškus, „Pradžią turi kurti pats: neįgaliųjų studentų dalyvavimas aukštosiose mokyklose Lietuvoje“, in: <i>Kultūra ir visuomenė: Socialinių tyrimų žurnalas</i>, 2012, Nr. 3 (2) http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2012~ISSN_2029-4573.N_3_2.PG_71-94, [žiūrėta 2015-09-30]. 2. Eglė Ročkaitė, „Lietuvos totorių medinių mečečių architektūra“, in: <i>Meno istorija ir kritika</i> 2014 10(2), <i>Kultūros paveldas: medžiagiškumo ir simbolinių prasmių sąveika</i>, http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2014~ISSN_1822-4555.N_10_2.PG_89-107, [žiūrėta 2015-09-30]. <i>Sąrašė:</i> 1. Ruolytė-Verschoore Rūta, Jonas Ruškus, „Pradžią turi kurti pats: neįgaliųjų studentų dalyvavimas aukštosiose mokyklose Lietuvoje“, in: <i>Kultūra ir visuomenė: Socialinių tyrimų žurnalas</i>, 2012 Nr. 3 (2) http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2012~ISSN_2029-4573.N_3_2.PG_71-94, [žiūrėta 2015-09-30]. 2. Ročkaitė Eglė, „Lietuvos totorių medinių mečečių architektūra“, in: <i>Meno istorija ir kritika</i> 2014 10(2), <i>Kultūros paveldas: medžiagiškumo ir simbolinių prasmių sąveika</i>, http://vddb.library.lt/obj/LT-eLABa-0001:J.04~2014~ISSN_1822-4555.N_10_2.PG_89-107, [žiūrėta 2015-09-30].</p>
<p><i>Vaizdo medžiaga internete</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> <i>Deb Shoemaker, Art Therapy Activities: Art Therapy for Mental Health Problems in Children. Video. Youtube.</i> https://www.youtube.com/watch?v=CydxvX8NP7w, [žiūrėta 2015-09-30]. <i>Sąrašė:</i> <i>Shoemaker Deb. Art Therapy Activities: Art Therapy for Mental Health Problems in Children. Video. Youtube.</i> https://www.youtube.com/watch?v=CydxvX8NP7w, [žiūrėta 2015-09-30].</p>
<p><i>Iš nepublikuotų dokumentų</i></p>	
<p><i>Magistro darbai, disertacijos</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> Rūta Šimelionytė, <i>Vaizdo ir teksto santykis šiuolaikinėje tapyboje = Interaction of Image and Text in Contemporary Painting: Magistro darbas, Vilniaus dailės akademija, 2014.</i> <i>Sąrašė:</i> Šimelionytė Rūta, <i>Vaizdo ir teksto santykis šiuolaikinėje tapyboje = Interaction of Image and Text in Contemporary Painting: Magistro darbas, Vilniaus dailės akademija, 2014.</i></p>
<p><i>Interviu</i></p>	<p><i>Išnašose:</i> <i>Justinas Krasuckas, Interviu su tapytoju Pranu Griušiu, Kaunas, 2015.</i> <i>Sąrašė:</i> <i>Krasuckas Justinas, Interviu su tapytoju Pranu Griušiu, Kaunas, 2015.</i></p>

Literatūros sąrašas. Šioje dalyje turi būti pateikiamas sunumeruotas mokslinės literatūros ir kitų informacijos šaltinių, dokumentų sąrašas, t. y. knygos, žurnalai, žinytai, interneto puslapiai, kompaktiniai diskai ir kitokie dokumentai, kuriais naudotasi baigiamajame darbe. Sąrašas sudaromas abėcėlės tvarka pagal autorių pavardes.

Sąrašė šaltinis įrašomas originalo kalba.

Pirmiausia pagal abėcėlę surašoma literatūra lotyniškais raidėmis, po to – kirilica (slavų kalbų rašmenimis). Literatūros sąrašas pateikiamas naudojant 1,5 eilutės tarpą tarp eilučių.

Literatūros sąrašė turi būti nurodyta ne mažiau kaip 10 (tarpiniams darbams) ir 25 šaltiniai (baigiamiesiems darbams).

Į sąrašą įtraukiami tik tie šaltiniai, kuriais buvo naudotąsi darbe.

Priedai. Prieduose pateikiama darbą papildanti ir paaiškinanti medžiaga, iliustracijos, lentelės. Kiekvienas priedas pateikiamas atskirame lape. Priedai numeruojami arabiškais skaitmenimis, nurodant priedo lapo dešiniajame kampe priedo numerį ir pavadinimą. Priedai į bendrą darbo apimtį neįskaičiuojami.

III.3.4. Baigiamojo darbo praktinės (projektinės) dalies struktūra

Remiantis teorinės dalies literatūros ir projektų analizės skyriaus išvadamis praktinės dalies vykdymui naudotini šie etapai:

- Prototipų ir analogų analizė.
- Sprendimų paieška (eskizavimas).
- Variantų atrinkimas.
- Galutinio projekto vykdymas.
- Pateikimas.

Baigiamojo darbo planšetų gabaritai (rekomenduojami): 1000x700 (apie 6 vnt.). Galutinis planšetų kiekis, išklotinių, planų masteliai nustatomi kiekvienu atveju atskirai, konsultuojantis su darbo vadovu.

Planšetuose naudojama tekstinė informacija turi būti parašyta taisyklinga valstybine lietuvių kalba. Planšeto viršuje arba apačioje turi būti nurodyta: autoriaus vardas, pavardė, darbo pavadinimas, sukūrimo metai, bakalauro baigiamojo kūrybinio darbo/projekto vadovas (vadovo pedagoginis ir/ar mokslinis laipsnis, vardas, pavardė). Turi būti naudojami Vilniaus dailės akademijos logotipai. Planšetų dizainas naudojamas pagal specialybinių katedrų patvirtintus reikalavimus.

Pateikiami reikalingi maketai. Mąsteliai nustatomi konsultuojantis su darbo vadovu.

IV. AKADEMINĖ KŪRYBINIŲ IR RAŠTO DARBŲ ETIKA

VDA studentai, rengdami kūrybinius projektus, atlikdami mokslinius tyrimus, rengdami baigiamuosius bakalauro darbus, privalo vadovautis VDA akademinės etikos kodeksu (patvirtintas VDA Senato). Studento mokslinė ir meninė veikla turi būti grindžiama sąžiningo tyrimo ir tiesos, taip pat meninės kokybės siekimo idealais. Tokią nuostatą pažeidžia: empirinio tyrimo duomenų padirbinėjimas arba manipuliavimas jais; taip pat sąmoningas gautų duomenų, prieštaraujančių tyrimo hipotezei, nutylėjimas; sąmoningai klaidinantis informacijos apie empirinio tyrimometodiką pateikimas; empirinio tyrimo duomenų, kompiuterinių programų, empirinės medžiagos pavyzdžių, rankraščio, studijinių meno darbų vagystė arba sąmoningas sugadinimas; plagijavimas, t. y. svetimo teksto, idėjos arba išradimo pateikimas kaip savo; nepamatuotas bendraautorystės primetimas jaunesniems kolegoms ar pavaldiniams; mokslinei ir meninei veiklai talkinusių žmonių arba organizacijų įnašo neigimas arba nutylėjimas; nekorektiškas, tendencingas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ar meninio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

Pastebėjus akademinės etikos pažeidimus remiamasi VDA akademinės etikos kodeksu.

Kodekso nuostatų įgyvendinimą ir jo laikymosi priežiūrą atlieka Senato Etikos komitetas.

PRIEDAI

Priedas Nr.1. Baigiamojo bakalauro darbo turinio pavyzdys

SANTRAUKA LIETUVIŲ KALBA	3
SANTRAUKA UŽSIENIO KALBA.....	4
ĮVADAS.....	5
1. MOKSLINĖS LITERATŪROS ANALIZĖ	7
1.1. Kultūros apibrėžtis	9
1.2. Kultūros genezė.....	13
1.3. Kultūros funkcijos visuomenėje	15
2. TYRIMO/DARBO METODOLOGIJA.....	20
2.1. Tyrimo/darbo eigos pristatymas	21
2.2.....	25
2.3.....	28
3. TYRIMO/DARBO REZULTATAI IR JŲ APTARIMAS.....	30
3.1. X.....	35
3.2. X.....	40
3.3. X.....	44
IŠVADOS	47
REKOMENDACIJOS	48
LITERATŪROS SĄRAŠAS	49
PRIEDAI.....	51

Priedas Nr.2. Baigiamojo bakalauro darbo vykdymo grafikas

VDA Klaipėdos fakultetas

Programa:

Bakalaurantas

(Vardas, pavardė, parašas)

Darbo vadovas

(Vardas, pavardė, parašas)

Baigiamojo darbo tema: _____

Baigiamojo darbo vykdymo grafikas

	Turinys	Data
Susitikimas su darbo vadovu	Aptariama: darbo tema (patvirtinama iki vasario 20 d.), rengimo grafikas, numatoma darbo apimtis, terminai atskiroms darbo dalims pateikti ir baigto darbo pristatymo data.	6- oji metų savaitė
Pirmoji darbo peržiūra	Pristatoma: sudarytas baigiamojo darbo planas, teorinės dalies įvadas bei informacinių ir kitų šaltinių apžvalga (problemų iškėlimas, analogų analizė, galimi sprendimo keliai ir būdai); Pateikiama: eskizai.	8-oji metų savaitė
Antroji (tarpinė) darbo peržiūra	Pristatoma: darbo metodų ir priemonių aprašymas bei jei reikia, atlikto tyrimo rezultatai. Pateikiama: sprendimų projektiniai pasiūlymai.	12-oji metų savaitė
Trečioji darbo peržiūra (prileidimas ginti baigiamąjį darbą)	Pateikiama: visas darbas (teorinė/tiriamoji dalis (100%), projektas (90%).	19-oji metų savaitė
Paskutinė darbo korektūra	Pagal galimybes, darbas koreguojamas, rengiamasi viešam darbo gynimui. Aptariamas dešimties minučių trukmės pranešimas, kuriame trumpai pristatoma baigiamojo darbo tema, tikslai, uždaviniai, kūrybiniai metodai, problemos, jų sprendimas, išvados.	21-oji metų savaitė
Baigiamojo darbo gynimas	Baigiamųjų darbų vertinimo komisijai pateikiamas nustatytos apimties baigiamasis darbas.	22-oji savaitė

Klaipėda, 20XX
Priedas Nr. 3. Baigiamojo darbo antraštinio lapo forma

VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS
X FAKULTETO

Vardenio Pavardenio

BAIGIAMOJO DARBO PAVADINIMAS

X studijų programa, valstybinis kodas xxx

Bakalaurantas (-ė):

Vardenis Pavardenis
(parašas)

Darbo vadovas(-ė):

doc.dr Vardenis Pavardenis.....
(parašas)

.....
(data)

Tvirtinu:

programos vadovas (-ė) prof. Vardenis Pavardenis

.....
(parašas)

.....
(data)

Priedas Nr. 4. Baigiamojo bakalauro darbo recenzento atsiliepimo forma

**VILNIAUS DAILĖS AKADEMIJOS
KLAIPĖDOS FAKULTETO**

RECENZENTO (-ĖS) ATsiliepimas apie bakalauranto (-ĖS)

(Vardas, pavardė)

BAIGIAMAJI BAKALAURO DARBA

(Baigiamojo bakalauro darbo pavadinimas)

Darbo privalumai:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Darbo trūkumai:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kiti recenzento pastebėjimai ir klausimai:

.....

.....

.....

.....

.....

Galutinė išvada: darbas atitinka (neatitinka) baigiamiesiems bakalauro darbams taikomus vertinimo kriterijus, suformuluotus studijų programos dalyko baigiamojo darbo apraše, siūloma vertinti teigiamai (neigiamai).

(Recenzento (-ės) mokslinis laipsnis, pedagoginis vardas, vardas, pavardė ir parašas)

Priedas Nr.6. Studento baigiamojo bakalauro darbo autentiškumo deklaracija

BAIGIAMOJO DARBO AUTENTIŠKUMO IR AUTORYSTĖS

PATVIRTINIMAS

.....

(data)

Klaipėda

VDA Klaipėdos fakultetas

Programa:

.....

Aš

(Vardas, pavardė)

patvirtinu savo parašu, kad mano darbas

(darbo pavadinimas)

.....

yra autentiškas ir parengtas savarankiškai, paisant profesinės etikos ir autorinių teisių.

.....

(Studento(-ės) parašas)